No. 2028 Zaterdag 25 November 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St.Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Paarlvisscherij bij het Eiland Margarita.

I.

Zooals wij in ons vorig nummer mededeelden, was er in den loop der vorige week een groot getal Venezolaansche vaartuigen, afkomstig van het eiland Margarita, in onze haven binnengekomen. Deze vaartuigen oefenen rondom dat eiland de paarlvisscherij uit. Zij waren hier in onze haven bijeengekomen, om proviand in te nemen en van hieruit gezamenlijk hun verderen tocht naar Rio-Hacha op de kust van Guajira (Colombia) te ondernemen, om ook daar datzelfde bedrijf te gaan uitoefenen.

Daar de Indianen van Guajira sinds onheugelijke tijden, maar op zeer primitieve wijze, op hun kust naar paarlen duiken, welke zij aan kapiteins van schepen en kooplui tegen verbruiksartikelen inruilen, spreekt het van zelf dat deze concurrenten daar minder welkom zijn. Deze nog halfwilde Indianen hebben voor eenigen tijd geleden met hun pijlen reeds drie dezer paarlvisschers van Margarita gedood. Daarom is om verder gevaar en strijd te voorkomen nu de bepaling gemaakt, dat de lui van Margarita drie mijlen van de kust verwijderd moeten blijven en geen gebruik mogen maken van hun moderne visch- en duikmiddelen, waardoor zij op de inboorlingen natuurlijk een grooten voorsprong hebben.

Dinsdagavond tusschen 5 en 6 uur zijn deze paarlvisschers-scheepjes ten getale van 33 onze haven in Westelijke richting naar Rio-Hacha uitgevaren.

Nu door deze omstandigheid misschien onder onze lezers eenige belangstelling gewekt is voor dit bedrijf van de paarlvisscherij, nemen wij deze gelegenheid te baat hier onderstaand artikel te plaatsen, dat eigenlijk bestemd was voor de *West-Indische Gids*.

* * *

Wie vroeger met een der stoomschepen van de *Koninklijke West-Indische Maildienst* ooit een reis gemaakt heeft van Suriname of Trinidad uit langs de Venezolaansche kust naar het eiland Curaçao, herinnert zich, bij het doorstoomen tusschen deze kust en het eiland Margarita op weinige kilometers afstands in de glanzende morgenzon een zwerm zeilscheepjes bijna onmerkbaar zich langs de kalme oppervlakte der zee te hebben zien voortbewegen. Al deze scheepjes dragen dezelfde letters en een onderscheidend nummer op het strakgespannen zeil.

Weldra zijt ge door de welwillendheid van kapitein of stuurman ingelicht en weet gij nu, dat deze vaartuigen de vloot vormen der paarlvisschers van het eiland Margarita. Dit grootendeels onvruchtbare eiland, dat mede tot Venezuela behoort, strekt zich over een oppervlakte van 1150 K. M2 ten Noord-Westen van het schiereiland Paria en juist ten Noorden van het andere schiereiland Araya, waarachter de stad Cumaná ligt, uit. Het telt ongeveer 40,000 inwoners, waarvan bijna de helft bij deze visscherij een bestaan vindt.

De volgende bijzonderheden over dit bedrijf ontleenen wij grootendeels aan een artikel in *„El Nuevo Diario"* van Carácas van 28 Januari 1921, geschreven door den heer P. M. Brito Gonzalez.

* * *

Niet enkel in den Vrijheidsoorlog tegen Spanje in de eerste 25 jaren der vorige eeuw heeft dit eiland zich beroemd gemaakt. Grootere vermaarheid verwierf het reeds veel vroeger, sedert de ontdekking van Amerika, door de paarlvisscherij.

Toen Columbus den 15n Augustus 1498 het eilandje Cubágua, gelegen in het 40 K. M. breede kanaal tusschen Margarita en de vaste kust, ontdekte, vonden de *conquistadores* reeds terstond gelegenheid den rijken schat van paarlen te bewonderen, die door de inwoners uit den bodem der zee waren opgediept. „Bij het naderen van het eiland Cubágua zag de admiraal (Columbus) tal van Indianen, bezig met paarlen te visschen. Hij zond een boot uit om vriendschapsbetrekkingen met hen aan te knoopen, waarbij een der matrozen opmerkte, dat een dier Indiaansche vrouwen verscheidene snoeren paarlen om den hals droeg.

De matroos nam een schotel van de soort, zooals ze in Valencia vervaardigd worden, met levendige kleuren beschilderd, brak ze in stukken en gaf de scherven aan de vrouw, die hem in ruil daarvoor een vrij groote hoeveelheid paarlen schonk. Terstond bracht hij ze naar den admiraal, die nu eenige stuurlui aan den wal zond met een menigte borden en schalen van Valencia en belletjes, waarvoor zij in minder dan geen tijd meer dan drie pond paarlen terug ontvingen, waaronder enkele bijzonder groote, die Columbus later aan den koning van Spanje stuurde." (1

In October 1499 kwam op Margarita de expeditie aan onder bevel van Alonso Niño en Cristóbal Guerra, die de eerste Spanjaarden waren, welke van het eiland bezit namen. Zij verzamelden hier en meer Zuidelijk bij het schiereiland Araya een groote menigte van paarlen, waarvan velen minstens zoo prachtig waren als die uit het Oosten en die zoo groot waren als hazelnooten. Pedro Martir de Anglería zegt van deze expeditie, dat de Spanjaarden van Margarita terugkeerden beladen met paarlen, die zij voor een bagatel verkregen hadden.

Het bericht omtrent het bestaan van deze fabelachtige schatten geraakte al spoedig door geheel Spanje verspreid en gaf den eersten stoot, dat Cubágua weldra bevolkt werd.

Von Humboldt is van oordeel, dat door de werking der zee de Zuidelijke bergketen van het eiland Margarita en de Noordelijke van het schiereiland Araya zijn losgerukt en dat de eilanden Coche en Cubágua het overschot zijn van dit ondergedompelde land. Inderdaad strekt zich Cubágua van het Oosten naar het Westen uit, verheft zich ter nauwernood boven het niveau der zee en vormt twee kanalen, het eene ten Noorden, dat het van Margarita scheidt en het andere ten Zuiden langs de vaste kust. Dit eilandje Cubágua meet niet meer dan drie mijlen in den omtrek en er is volslagen gebrek aan water en brandhout. Niettegenstaande deze ongunstige omstandigheden werden destijds die dorre oevers bevolkt met een menigte bewoners. De belangrijkheid van dit stukje grond steeg zelfs in die mate, dat in 1515 Koning Karel V het den naam van Nieuw-Cadix gaf met rechtsmacht over het veel grootere Margarita. In 1527 had het een eigen gemeentebestuur (waarvan het monumentale steenen schild nu nog in het Museum van Carácas bewaard wordt,) met acht leden-rechters, door het volk gekozen, verder een kerk met klooster der Paters Hieronimitanen, paleizen, bruggen en straatwegen, alles zoovele bewijzen van voorspoed en beschaving en van een rijk bloeienden handel met Europa, waarvoor het in Venezuela de eerste grondslagen legde.

Na de ontdekking van oesterbanken ook bij het eilandje Coche, bracht dit eilandje alleen 1500 mark (één mark is ongeveer 240 gram) aan paarlen per maand op en tot 1530 bedroeg de waarde der paarlen, die jaarlijks naar Europa gezonden werden, tot meer dan één millioen duros (à 2,50 gld.) Als men hierbij nog rekening houdt met de geldswaarde van dien tijd en hoeveel er van de totale productie werd achtergehouden en verduisterd, kan men eenigszins nagaan hoe reusachtig groot die productie van paarlen toentertijd moet geweest zijn. Ook het volgende doet nog beter uitkomen, welke een rijke bron van inkomsten deze visscherij voor de Kroon van Spanje opleverde. In datzelfde tijdsverloop bedroeg de totale opbrengst van *alle* mijnen van Amerika niet eens twee millioen duros en de legendarische rijkdom, die de beroemde vloot van Obanda in Spanje aanbracht, bedroeg niet meer dan 2600 mark (à 240 gram) zilver.

Terzelfder tijd dat de voorraad paarlen bij Cubágua uitgeput raakte, werden bij Margarita weer nieuwe oesterbanken ontdekt, waaronder een genaamd *„del Espiritu Santo"*, die een mijl lang was en nog een andere van een halve mijl lengte, benedenwindsch van de plaats, waar tegenwoordig de haven Porlamar ligt. Eveneens werden er paarlen in groote hoeveelheid gevonden nabij de eilanden *Los Testigos* op ongeveer 90 K. M. en bij *Los Frailes* op 20 K. M. ten Noord-Oosten van Margarita gelegen, alsmede op de banken, die zich van de Oostpunt van het schiereiland Paria tot aan Kaap La Vela uitstrekken. „Alle geschiedschrijvers, zegt von Humboldt, verklaren eenstemmig, dat de eilanden Margarita, Cubágua en Coche, de Punta Araya en de monding van de Rio Hacha (tegenwoordig tot Columbia behoorend, gelegen aan de Westzijde van het schiereiland Guajira) in de XVIe eeuw even beroemd waren om hun paarlen als de Persische Golf en het eiland Capobrano in de Oudheid."

Evenwel tengevolge van de onverzadelijke hebzucht der onderzoekers, die achtereenvolgens alle bekende vindplaatsen der paaroesters totaal hadden uitgeput, toen bovendien de Indianen door wreede mishandeling nagenoeg geheel waren uitgeroeid, werd ten slotte de paarlvisscherij geheel vernietigd en hield deze met het jaar 1683 totaal op.

Als men de namen van de eerste kolonisten, die met eere mogen genoemd worden, uitzondert, zooals Herrera, Rojas, Salcédo, Castañeda, Lopez, Ortiz, Rosas, Fernandez, Gonzalez, Rios, Cedeño, Rodulfo, Campo en enkele anderen, heeft die vroegere legendarische gouden tijd op Cubágua geen andere sporen nagelaten dan de ruïnen van de oude bouwwerken, die nu onder stuifzand bedolven zijn en waar nu nog slechts onkruid en distels welig tieren.

* * *

Sedert de vroegste tijden, toen de vóórhistorische mensch bij het zoeken van weekdieren voor zijn voedsel de paarl vond en verbaasd stond over haar betooverende schoonheid, heeft dit kleinood een eerste plaats bekleed onder de lijfsieraden voor man en vrouw zoowel bij de onbeschaafde als bij de cultuurvolken. Natuuronderzoekers hebben getracht het geheimzinnige van haar ontstaan te ontsluieren. Gelukzoekers en kooplieden waren belust ze op te sporen en te verhandelen. Voor alle klassen der maatschappij was het een genot ze te bezitten. Bescheiden van schittering behoeft zij geen kunstbewerking om haar waarde nog meer te doen uitkomen, daar zij geheel volmaakt in zich zelf den mensch in handen komt. Algemeen vindt zij bewondering en dient zij als een embleem van zuiverheid. Zij geniet de gunst zoowel van den wilden natuurmensch als van personen van de hoogste beschaving. Lang reeds voor de Grieken en Romeinen ze kenden, tooiden zich er de oude Aziaten mede, zoo ook later de inboorlingen der Nieuwe Wereld even goed als de Spanjaarden, die hun land veroverden.

Nog niet zoo lang geleden heeft de Amerikaan Dr. George F. Kunz een interessant boek geschreven over *„De Paarl."* Dit boek is de vrucht van 10 jaar onderzoek en studie. Om met kennis van zaken dit boek te kunnen schrijven hebben keizers en koningen evenzeer als multimillionairs eerst de kostbare sieraden van hun kroonen en schatkamers voor zijn oogen uitgestald.

Een der meest belangrijke hoofdstukken van zijn boek is dat gewijd aan de historische paarlen van bijzonder groote waarde. Op de eerste plaats vermeldt hij de beroemde paarl van Cleópatra, die de grootste paarlen bezat, die in de Oudheid bekend waren. Plinius schatte de paarl, die zij in azijn opgelost bij een gastmaal ter eere van Antonius opdronk, op een waarde van twee millioen gulden. —De paarl, afkomstig van Panamá, die in 1579 aan Philips II van Spanje werd aangeboden, had de grootte van een duivenei en de vorm van een peer. Deze had destijds een waarde van een half millioen gulden. — Julius Cesar gaf aan Servilia, de zuster van Cato van Utica, een paarl ten geschenke, die hij voor 6000 sestercién gekocht had, hetgeen omtrent 600,000 gulden in onze munt vertegenwoordigt. — De hertog van Buckingham, Engelsch gezant in Frankrijk, verblindde het hof van Anna van Oostenrijk door eens zijn kleed met paarlen ter waarde van 300,000 frs. te borduren. Zoo nam hij deel aan een bal bij de Koningin. Met opzet waren de paarlen zóó vastgeregen, dat ze een voor een loslieten en over den vloer werden uitgestrooid nog voor hij de salons van het Louvre verlaten had. — Een van de meest curieuze paarlen van den nieuweren tijd was die, welke de Hollander Semeria aan Lodewijk XIV in 1686 ten geschenke aanbood. Zij woog 100 gram en geleek vrij nauwkeurig op het borstbeeld van een man. Het overige deel van het lichaam was op kunstige wijze met stukjes goud en email aangevuld. — De Shach van Perzie bezit een paarl, die 2⅔ c. M. diameter heeft en ruim 700,000 gld. gekost heeft. — In 1899 werd bij Ceilon de beroemde *Hope Paarl* opgevischt, die tegenwoordig deel uitmaakt van de collectie Beresford. Zij heeft een peervorm en is 5c. M. lang bij één c. M. omtrek. — Van de paarlvisscherij in Australië is de paarl afkomstig, bekend onder den naam van het *Zuiderkruis* en die, bijzonder opmerkelijk van vorm is. Zij bestaat uit 7 paarlen, die aan elkaar vastzitten en samen een kruis vormen. Elk dezer paarlen is even prachtig en zij vertoonen enkel eenige afwijking ter plaatse waar ze aan elkander vastzitten. Zij werd gekocht voor 250,000 frs. — In het heiligdom der bedevaartsplaats *La Virgen del Valle* op het eiland Margarita kan men een paarl bewonderen, die volkomen op een menschelijk been gelijkt. Zij werd door een zieke, die wonderdadig van een kwaal aan zijn been genas, aan het heiligdom als sieraad voor het miraculeuze beeld ten geschenke gegeven als bewijs van dankbaarheid.

P. A. E. *(Wordt vervolgd.)*

(1) WASHINGTON IRVING. Leven en Reizen van Christoffel Columbus.

Koloniale Raad.

In de zitting van den K. R. van Maandag 6 November ll. werd een Gouvernements-depêche, gedateerd van dienzelfden dag, No. 3699, voorgelezen, van den volgenden inhoud:

„In de zitting van Uwen Raad van 6 Mei 1922 verklaarde Uw Raad, ten aanzien van de regeling der ambtenaarssalarissen, zich bij monde van het lid den heer C. S. Gorsira J. P. Ez thans waarnemend voorzitter, bereid „ten allen tijde te overwegen elk verder afgerond voorstel van het Bestuur, mits niet ingediend of toegelicht op den vooravond der sluitingszitting" (pag. 82 der notulen van het zittingjaar 1921—1922).

Het zoude van gebrek aan deferentie tegenover Uw college hebben getuigd, wanneer ik van de mij geboden gelegenheid tot nader overleg geen gebruik zoude hebben gemaakt.

Waar de nood der ambtenaren dringt en, — luidens een telegram van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, met 1 Januarj 1923 de duurtebijslagen zullen moeten komen te vervallen, — zoude het voorts onverantwoordelijk zijn geweest wanneer mijnerzijds niet alles werd beproefd om tot overeenstemming met Uwen Raad en, zoo spoedig mogelijk, tot eene vasstelling der ambtenaarssalarissen te geraken.

Ten spoedigste nadat mij het oordeel van Uwen Raad over de door mij ontworpen salarisregeling zal zijn gebleken en Uw Raad die regeling zal hebben goedgekeurd, zal een op dat geheel afgerond systeem gebaseerde wenschelijkheidsbegrooting bij Uwen Raad worden ingediend.

Bij het ontwerpen der salarisregeling hebben mij tot richtsnoer gediend de tien principes die, blijkens pag. 5 van het Voorloopig Verslag over de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1923, gegolden hebben bij de vaststelling van het systeem, aangegeven in de daarbij door Uwen Raad gevoegde bijlage.

Slechts op twee punten ben ik daarvan, en dan nog slechts gedeeltelijk, afgeweken, zulks mede in verband met mij door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën verstrekten last.

Die afwijkingen betreffen punt 2, waar uitsluitend voor de onderwijzers een onderscheid wordt gemaakt tusschen „gehuwden" en „ongehuwden" en aan de gehuwden een salaris wordt toegekend 25% hooger dan dat aan hunne ongehuwde ambtgenooten toegedacht; en punt 3, waar voor ambtenaren, wier normaal salaris f 4 000, niet te boven gaat, en die deel uitmaken van een bepaalde categorie van ambtenaren, het stelsel van periodieke verhoogingen, schoon veel vereenvoudigd, werd behouden.

Naar ik met grond vertrouw, zal bij Uwen Raad tegen deze twee betrekkelijk geringe afwijkingen geen onoverwinbaar bezwaar bestaan.

Wat de eerste afwijking betreft gelieve Uw Raad toch te bedenken, dat de bezoldigingen van het personeel werkzaam bij het bijzonder onderwijs, ingevolge Koninklijk Besluit zich richt naar en overeenkomt met de bezoldiging van het personeel werkzaam bij het openbaar onderwijs, en dat de in geene ambtelijke verhouding tot het Bestuur staande onderwijskrachten van het bijzonder onderwijs, die als regel ongehuwd zijn, minder behoeften zullen hebben dan de gehuwde openbare onderwijzers.

Overwegingen van dringenden financieelen aard pleiten voor die onderscheiding.

En wat de tweede afwijking aangaat zij het mij veroorloofd op te merken, dat het mij bij bestudeering van het systeem van Uwen Raad getroffen heeft, dat Uw Raad ook bij bepaalde categorieën van ambtenaren verschil van bezoldiging, in verband met anciënniteit, gewenscht heeft geacht.

In dit verband meen ik er op te mogen wijzen, dat o.m. voor de commiezen twee verschillende traktementen worden aangegeven en ook vier klassen van onderwijzers worden ingevoerd, die geen verband hielden met de klassen, bedoeld in de Onderwijsverordening.

Ik kan aan Uwen Raad voorts mededeelen, dat ik mij beijverd heb om mij persoonlijk zooveel mogelijk op de hoogte te stellen van de wenschen en bedoelingen van Uwen Raad, voor zoover mij die nog niet duidelijk waren na bestudeering der verschillende bescheiden, en dat ik mij er op heb toegelegd om ook de beginselen van den Raad, die niet neergelegd waren in de bovenvermelde tien punten, als bijv. het beginsel om aan onderwijzers als regel slechts toelagen toe te kennen voor het bezit van akten waarvan door hen *gebruik* wordt gemaakt, niet uit het oog te verliezen.

Voorts heb ik ernstig rekening gehouden met den inhoud van verzoekschriften, die Uwen Raad en mij, in den loop van dit jaar, met betrekking tot de regeling van de salarissen bereikten, voor zoover mij de gedane verzoeken niét ongegrond voorkwamen en in overeenstemming waren met de algemeen geldende meening.

Een enkele betrekking, waarin in de toekomst door mij, rekening houdende met de wenschen van Uwen Raad, bij het ontstaan eener vacature, niet meer zal worden voorzien, wordt nog in de regeling opgenomen, louter om tegemoet te komen aan comptabele bezwaren.

Aangenaam zal het mij zijn wanneer Uw Raad deze aangelegenheid als zeer spoedeischend zal willen behandelen en mij binnenkort door de mededeeling, dat hij met de gedachte regeling accoord kan gaan, in staat zal willen stellen om onverwijld een op de overgelegde salarisregeling gebaseerd ontwerp eener wenschelijkheidsbegrooting samen te stellen en bij Uwen Raad te dienen."

Hierop zegt de *Voorzitter*: „U zult mij, Mijne Heeren, uwe goedkeuring niet ontzeggen, als ik hier namens den Raad aan Zijne Excelentie de verzekering geef, dat de zaak onze volle aandacht hebben zal, en dat wij die met spoed zullen behandelen.

Reeds in den geest van het schrijven van den Gouverneur ligt de waarborg, dat Bestuur en Raad tot de gewenschte overeenstemming komen zullen en al is 't te betreuren, dat niet reeds eenige maanden geleden het gewenschte resultaat is bereikt, is hier zeker op zijne plaats een woord van dank aan Z. E. voor zijn streven om de uit het Moederland ontvangen aanwijziging te schoeien als door den Raad aangegeven en aldus te komen tot oplossing der salarisregeling."

Op dit schrijven nu van den Gouverneur werd deze week in de zitting van den K. R. van Maandagavond 20 November door den Voorzitter een concept van antwoord voorgelezen, dat door alle leden van den Raad werd goedgekeurd. Kort saamgevat komt dit antwoord van den Raad in hoofdzaak hierop neer:

De Raad stelt alle beginselen ter zijde, die tot de totstandkoming van de salarisregeling (het *vijfde* ontwerp ziet thans het licht) in den weg kunnen staan en maakt daarom maar weinig opmerkingen.

De Raad betreurt, dat ondanks de gemaakte opmerkingen toch noch een Directeur van Openb. Werken met academische opleiding is uitgekomen. Door bepalingen gelijk die, waarbij het mogelijk wordt gemaakt iemand op een hooger traktement dan de aanvangsbezoldiging aan te stellen en dergelijke, wordt zelfs als dit bedrag op de begrooting staat, de deur voor onregelmatigheden open gezet vooral ten aanzien van uitgezonden ambtenaren daar alles dan in Nederland geregeld wordt, terwijl de kolonie daarvan nog onkundig is. De Raad hoopt dat aan de bevoorrechting van uitgezonden ambtenaren een einde moge komen.

De Raad verklaart zich tegen toekennen van een toelage van fl. 1500 aan geneeskundigen, die in Nederland artsdiploma hebben behaald. De Raad wenscht ten aanzien van den OPVOLGER *van den tegenwoordigen havendokter* een zoodanige regeling, dat vergoedingen voor avond- en nachtdiensten in de Koloniale Kas worden gestort en de betrokken dokter uit de Kol. Kas een *gedeelte* daarvan krijgt. De tegenwoordige toestand acht de Raad niet normaal. — De opbrengst van de particuliere praktijk voor den gouvernements-Geneeskundige in het 2e en 3e district en die in het 4e en 5e district is niet gelijk. Daarom kan men die twee betrekkingen niet over één kam scheren.

De Raad zou bij aftreden van den tegenwoordigen Gezaghebber van de drie Bovenwindsche Eilanden weer op elk dezer eilanden een afzonderlijken Gezaghebber willen hebben, aan wien dan meerdere administratieve functiën worden opgedragen.

De Raad vraagt 4 hoofdcommiezen (de Gouverneur wil er maar 2 hebben) nl. een op de Secretarie, een op de Administratie van Financiën, een op het postkantoor en een op de Inspectie der belastingen.

Over de tractementen van de predikanten bij de Ver. Protestantsche gemeente en der voorgangers van de Israelitische Gemeenten bestaat verschil van gevoelen. Een gedeelte wil verhooging, een ander wil de betrokken kerkelijke gemeenten de rest laten bijpassen.

De Raad vestigt er de aandacht op dat in het ontwerp-salarisregeling niet gesproken wordt over fröbel-onderwijs, voorts dat de pensioens-grondslagen moeten worden herzien, daar ambtenaren, die nu den dienst verlaten, hooger pensioen zullen krijgen, dan wanneer zij nog wat wachten.

De raad vraagt maatregelen te willen nemen, opdat indien de salarisregeling misschien met 1 Januari 1923 nog niet in werking kan treden, in afwachting daarvan den ambtenaren evenveel wordt uitgekeerd als zij in December 1922 aan tractement en duurte toeslag samen zullen ontvangen.

Voorts werden nog eenige aanmerkingen gemaakt betreffende het traktement van den (hulp) loods.

Betwijfelend of door den functionaris wel resultaten te bereiken zijn, wil de Raad den mijningenieur schrappen.

Bij de tegenwoordige politie-organisatie vindt de Raad den Inspecteur van Politie overbodig.

Alsnu kwam in behandeling het ontwerp verordening tot wijziging van van de bepalingen in het Wetboek van Koophandel betreffende de koopmansboeken en een ontwerp tot wijziging van de emolumenten van deurwaarders in civiele zaken. Deze beide ontwerpen werden zonder gedachtenwisseling of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Teleurstelling na Gelijkstelling.

Het Koninklijk Besluit van 26 Maart 1920, Staatsblad No. 131, gepubliceerd 20 Juli 1920, houdende wijziging van het Reglement op het beleid der Regeering in de Kolonie Curaçao, luidende: Het Reglement op het beleid der Regeering in de Kolonie Curaçao ondergaat de volgende wijziging; Van art. 180 wordt het tweede lid gelezen: "Zij (de Regeering) doet dit door bekostiging *op den voet van gelijkheid* van het Bijzonder en openbaar Onderwijs."

23 Augustus verscheen een nieuw Koninklijk Besluit, in hoofdzaak strekkende tot regeling van de uitkeeringen aan het Bijzonder Onderwijs in de Kolonie Curaçao, ter zake van de bezoldigingen van onderwijzers en kweekelingen bij dat onderwijs. Het was onderteekend door de Minister van Koloniën De Graaff en H. M. Wilhelmina. Het bestaat uit verschillende artikelen.

Wanneer men deze twee besluiten met elkaar vergelijkt, komt er onwillekeurig aan het *Koninklijke* van het laatste wel eenig twijfel op. Men kan nauwelijks het vermoeden van zich afzetten, dat hier een of andere hofleverancier aan het werk is geweest. Wie de 15 artikelen van het Besluit aandachtig nagaat en toetst aan het Koninklijk Besluit van 26 Maart 1920 zal dit moeten bekennen.

In art. 1 gaat het over den titel van den Inspecteur en den Geneesheer. Of 't Inspecteur *voor* of Inspecteur *van* het Onderwijs moet zijn, laat de Hooge Regeering in den Haag koud. Die houden zich met zulke beuzelarijen niet op. Dit laten ze liever aan een geleerde over. Moest die niets-om-'t-lijf-hebbende kwestie door de Koninklijke vlag gedekt worden? Bespottelijk!!!

Volgens Art. 6 ontvangen de Besturen van de *bijzondere* Lagere scholen voor elk dienstjaar een uitkeering uit de Koloniale Kas. Onder de verschillende voorwaarden komt ook deze voor:

Voor de scholen in het stadsdistrict op Curaçao wordt één leerkracht geëischt op elk getal van ten hoogste 50 leerlingen. Voor de overige scholen een leerkracht op elk getal van ten hoogste 80 leerlingen. Het *minimum* aantal leerkrachten is dus respectievelijk één per 50 en een per 80, en het *maximum* één per 50 en een per 50. Voor de *Openbare* school is het *minimum* een per 50 en het *maximum* onbepaald.

Een sprekend voorbeeld daarvoor levert de Openbare school van Bonaire. Deze telt plus minus 25 leerlingen, waaraan behalve een hoedenvlechtster en een onderwijzeres voor de handwerken, *twee* leerkrachten werkzaam zijn. — Het Koninklijk Besluit betaalt slecht voor één hoofdonderwijzer aan de *Bijzondere stads*scholen van Curaçao; voor de scholen met acht leerjaren in het *stads*distrikt van een der eilanden *buiten* Curaçao; en één als hoofd en één hoofdonderwijzer van bijstand voor de scholen met 8 of meer leerjaren in het stadsdistrikt van Curaçao, dus voor de MULO scholen.

Bij het *Openbaar* Onderwijs wordt elk onderwijzer gesalarieerd *volgens den rang dien hij heeft*, onverschillig of hij verbonden is aan een school voor MULO of aan een voor gewoon lager onderwijs, of hij staat voor één of meer leerlingen.

Deze bepaling van *niet*-gelijkstelling kan nergens anders voor dienen dan om het bijzonder onderwijs omlaag te drukken. Het is, alsof men tot de besturen der Bijzondere scholen wil zeggen: „Stel maar geen leerkrachten aan met hooge bevoegdheden, want we betalen ze toch niet." Door een hoogstaand man werd voor eenigen tijd eens de opmerking gemaakt, dat er bij het bijzonder onderwijs in onze kolonie betrekkelijk (niet in vergelijking met het Openb. Onderw.) zoo weinig hoofdonderwijzers werkzaam zijn. Op die opmerking past maar één antwoord: Stel geen andere voorwaarden voor de bijzondere dan voor de openbare school en de bijzondere scholen zullen dan een grooter aantal hoofdonderwijzers kunnen aanwijzen.

Wat volgens Art 7 door het Gouvernement ter temoetkoming in de kosten van het stichten, verbouwen of aankoopen van schoollokalen en het aanschaffen van schoolmeubelen wordt uitgekeerd is een schijntje, 't varieert van f 70 tot f 300.

Van verlofreizen, overtochten en pensioenen wordt niet eens gesproken.

Plaatst daarnaast de sommen, die voor het openbaar onderwijs voor het bovengenoemde worden uitgegeven, dan komt een onbevooroordeeld lezer tot de vraag; Waar blijft „de voet van gelijkheid"?

Art. 9 erkent bij het Bijzonder Onderwijs alléén de leerlingen, die minder dan ⅙ der schooltijden verzuimd hebben. Het doel van dit hatelijke, naar achterdocht riekende voorschrift kan alleen zijn het aantal leerlingen zooveel mogelijk te verminderen en daarmede ook de salarissen. Maar zal dit doel bereikt worden? Neen! Dit voorschrift kan zelfs leiden tot indirect tegenwerken van het schoolbezoek, wekt wantrouwen, is oorzaak dat veel tijd en stapels papier verknoeid worden. Laat men liever streven naar vereenvoudiging. Dit zou de bezuiniging in de hand werken. Besparing van papier en van een klerk bij de Inspectie zou er het onmiddelijk gevolg van kunnen zijn. Hierbij nog deze opmerking:

In Holland bestaat Leerplicht. Iedereen vindt het daarom logisch, dat er verzuimlijsten worden geëischt. Hier bestaat geen leerplicht, en nergens moet zooveel geschreven worden over de verzuimen der leerlingen als juist op Curaçao. En wordt in Holland de nalatigheid verhaald op de *ouders*, hier zal de *onderwijzer* boeten, de onderwijzer, die N.B. al het mogelijke doet om zijn leerlingen present te hebben, en dat zal blijven doen, ook al hangt zijn salaris er niet van af.

Hoe meer men het Koninklijk Besluit bestudeert, des te meer groeit de overtuiging, dat de loyale toepassing van het beginsel van gelijkstelling hier ver te zoeken is.

Correspondentie van St. Martin.

Philipsburg, den 10n. November 1922.

Het Draadlooze Station: De Heeren Molenkamp en Rosema zijn alhier gearriveerd met den nieuwen motor van de Telefonken Maatschappij in Duitschland. Zij hebben alhier een paar weken vertoefd en zullen met den paketschoener *Virginia* via St. Thomas naar Curaçao terugkeeren.

De *nieuwe* motor is opgesteld en werkt goed.

De oude motor van onze Draadlooze.

Nu nog iets over dien ouden, nu afgedankten, motor. In *Amigoe* van 30 Sept. schreef ik, i.d. 11 Sept. dat de defecte motor van onze draadlooze *gerepareerd* uit Curaçao was teruggekomen, maar dat men er tot nu toe (d.i. tot 11 Sept.) nog niet in geslaagd was hem in werking te brengen. Door de Redactie van *Amigoe* werd toen blijkbaar ter verduidelijking bijgevoegd (*Red. Am*: dit is onderdaad zóó): *Aan wien ligt nu de schuld? Aan den motor, aan den reparateur, of aan den motorist?* Een van deze drie gevallen was natuurlijk mogelijk.

Wat uw correspondent *vóór* 11 Sept. nog niet wist, kon de Heer PEILIKER, Chef van de Draadlooze van Curaçao op 3 October (Zie *Amigoe* van 7 Oct.) wél weten nl. dat de oude motor niet meer kon gerepareerd worden en dat een oude automotor als hulp-in-den-nood naar St. Martin was gezonden en dat daarmede van af 17 Sept. zeer goede resultaten waren verkregen. Dat was dus 6 dagen *na het verzenden* van mijn correspondentie uit St. Martin. In 6 tot 8 dagen tijds kunnen de zaken een heel anderen keer nemen.

Iedereen weet nu, dat de schuld alleen aan den motor en *niet* aan den motorist lag. Want de Heer Beaujon alhier kan geen schuld hebben. Hij is bovendien de slaaf van zijn betrekking. Met dien hulp-motor heeft hij wonderen gedaan, en alles in het werk gesteld om hem aan den gang te brengen. Trouwens heeft de Heer Gouverneur (*Red. Am*: de Gezaghebber, ?) hem onlangs zijn bijzondere tevredenheid betuigd voor de diensten, welke hij aan het Gouvernement en aan het station van onze Draadlooze bewezen heeft tijdens het defect raken van den motor en het werken met den uit Curaçao ontvangen hulpmotor.

INGEZONDEN.

Aruba, den 15n November 1922.

Geachte Heer Redacteur,

Het lijdt geen twijfel, dat de heerschende economische malaise op dit eiland, — die nog grootere verhouding dreigt aan te nemen, indien niet tijdig wordt ingegrepen, — ons eiland met wiskundige zekerheid tot den ondergang zal meesleuren.

Achtereenvolgende jaren van povere opbrengst der Aloë-Cultuur hebben grootendeels, — nadat aan het eiland reeds twee voorname bronnen van inkomsten waren ontvallen, n.l. de *Aruba Phosphaat-Maatschappij* en *Aruba Goud-Maatschappij*, — dezen drukkenden toestand geschapen.

Noodlottige omstandigheden zijn in de eerste plaats aanleiding geweest dat deze Maatschappijen sinds eenige jaren hun bedrijf hebben moeten staken. Wat de laatste betreft, houdt men zich overtuigd dat zij nog wel levensvatbaarheid bezit.

Wat hier hoofdzakelijk ontbreekt, is, m. i. eene collectieve aanmoediging, gepaard met een kleine financieele ondersteuning om het werk wederom te kunnen hervatten, om inmiddels de intredende normalisatie der tijdsomstandigheden af te wachten.

Doch de **Aloë-cultuur**, die op 't oogenblik aan depressie op de markt lijdt, (maar toch niet van cronischen aard) is sedert een reeks van jaren een voorname economische factor voor Aruba geweest. Daarom is het absoluut verkeerd met over elkaar gekruiste armen, zooals tegenover de andere twee factoren, werkeloos deze cultuur te zien wegkwijnen, te minder nog nu er gemeenschappelijk vertrouwen bestaat dat zij door bepaalde hulpmiddelen deze crisis kan te boven komen.

— Ten allen tijde heeft men hier geconstateerd, dat zoodra groote Aloëvoorraden op de afzetgebieden zich ophoopten, dat telkens als men hier de verzending van het artikel een tijdlang inhield, dit stijging van den prijs op de handelsmarkt in de Vereenigde Staten ten gevolge had, terwijl er toch geen sprake was van overproductie.

Deze omstandigheid, gepaard met de zienswijze onzer commissiehuizen te New-York, heeft ons de gevolgtrekking doen maken, dat *het inhouden van één jaar oogst in zijn geheel* (zonder dat er een enkele verscheping gedaan wordt) beduidenden invloed moet hebben op den prijs van het product op de respectievelijke markten. Hiertoe wordt er eigenlijk een kapitaal van ± f 75,000 vereischt naar rede van den huidigen prijs, maar het is zelfs mogelijk, dat met de helft van dit bedrag het beoogde doel misschien kan bereikt worden, n.l. door het product aan 't Gouvernement ter bewaring af te leveren, tegen eene uitkeering aan de deponenten van zóóveel per pond als de eventueel geldende prijzen in de Ver. Staten bij den aanvang van den aanstaanden oogst bedragen.

Verder moeten garantie-voorwaarden, verplichtingen onzerzijds en contrôlemaatregelen betreffende zoo'n coöperatie (wat wel het dringendst verlangd wordt van 't Gouvernement) door het Gouvernement worden ingevoerd.

Als men berekent dat de tegenwoordige prijs, n.l. 12½ cts nauwelijks toereikend is om de bedrijfskosten te dekken, kan men verwachten, dat door de geringste daling méér het bedrijf levensvatbaarheid moet verliezen, en tevens dat de Aloë-velden aan hun lot worden overgelaten, welker onderhouding dan later boven de draagkracht der bezitters zal komen te vallen, zooals vroeger wel eens het geval is geweest.

Enkele jaren geleden was de prijs van de Aloë gestegen tot f 0.32½ per pond, waaruit men de conclusie kan trekken, dat de rijke Amerikanen wel bij machte zijn om heden een meer redelijken prijs te betalen dan f 12½. Indien het artikel dan niet te overvloedig op de markt wordt gebracht, zal deze verhooging, evenredig verdeeld op de detail-verkoop van het product, in zijn bewerkte vormen niet aanmerkelijk gevoeld worden in Amerika.

Wij hebben hier vroeger rooskleu-

rige tijden beleefd. Niet tijdens de emigratie naar Cuba, die ons kopje wel vulde, maar met schuim, doch toen de beide genoemde Maatschappijen werkten, de oogst duizende vaten van Pinda's opbracht, de Aloë-oogst voordeelig stond en alle uitvoerartikelen handelbare prijzen hadden, terwijl ook de levensstandaard meewerkte.

Al deze bronnen van inkomsten zijn op het oogenblik uitgeput, met uitzondering der Aloëcultuur, die wel aan het kwijnen is.

Met dit resumé van onzen toestand voor oogen is er wel reden voor kommer en zorg. En als wij dus gedreven door deze zorgvolle toekomst een beroep doen op de Overheid om ondersteuning, dan men toch niet zeggen, dat wij klagen zonder reden. En van den anderen kant is het eigenbelang van 't Gouvernement hierbij ook niet betrokken?

Als de Aloë-Cultuur te niet gaat, verliest het Gouvernement terstond honderden aan belastingpenningen. Zijn de gelden, die 't Gouvernement zou besteden aan het opkoopen van de Aloë, niet gegarandeerd door 't artikel, dat aan bederf niet onderhevig is.?

In aanmerking nemende de meening van onze commissie-huizen te New-York, die ons aanraden de Aloë in te houden en onze practische ondervinding op dit gebied, is er afdoende reden om te gelooven, dat opberging van een heele jaaroogst ten dezen een imponeerenden invloed zal hebben op de markt in de Ver. Staten, die tenminste voorshands, zich niet door andere middelen in de behoefte aan Aloë kan voorzien. In dien tusschentijd zou, zonder dat wij nieuwen voorraad verschepen (uit de Kolonie), de aanwezige kleine voorraad in Amerika kunnen opgeruimd worden.

Mocht, ondanks al deze aanwijzingen, onze verwachting ijdel blijken, zoo kan toch niemand de onwaarschijnlijkheid ervan met bewijzen staven.

Is 't niet de moeite waard, dat dit vraagstuk ernstig en grondig door de Overheid bestudeerd worde, afgezien van alle pessimistische voorstellingen? Aan haar is immers ons lot toevertrouwd.

Dankend, hoogachtend,

Een opmerker van Aruba.

Berichten uit de Kolonie.

Het strafvonnis van 18 November.

Nader vernemen wij nog omtrent de rechtelijke uitspraak van de vorige week Zaterdag in de strafzaak der wanordelijkheden van 17 Juli ll., dat ten aanzien van de maat der straf werd overwogen 1o dat het ernstige feiten zijn, 2o dat van wege het aantal deelnemers bijna geen tegenstand kon worden geboden, 3o dat de Heer *Menkman mondeling* en *meer dan eens* met den *dood* was bedreigd als hij niet teekende; 4o dat CHACUTO heeft uitgeroepen: *„Bam, cohé Menkman* (laten we M. zien te pakken te krijgen) dat hij Brigadier Vis *ernstig* heeft mishandeld, dat hij de trap van het balcon is afgeloopen om de deur van de binnenplaats te openen, om de anderen binnen te laten, dat hij onderweg naast Menkman liep.

5o dat HENRIQUEZ (CLEMENT) meer gewelddadigheden heeft gepleegd dan GOUVERNEUR; dat OBISPO op het raadhuis den Heer M. geduwd heeft zeggende: *Bai firma, porco* 6o dat MULDER en SCOOP op straat den Heer M. hebben geslagen, dat CIJNTJE op het stadhuis hem hebben bedreigd, dat BALOCHI daden van geweld van eenige beteekenis heeft gepleegd. Dit alles stelt voor Chacuto, Henriquez en Gouverneur *drie* strafbare feiten, voor Obispo twee, en voor de anderen één feit.

Voor Rusland.

Door de Katholieken in Nederland was voor de noodlijdenden in Rusland tot aan 7 October reeds bijeengebracht 221,845 gld; 294.45 frs; 2103 kronen en 110 mark.

Z. D.H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE heeft van St. Martin nog 111 dollars en van Saba 60 dls ontvangen voor de noodlijdenden in Rusland, zoodat het geheel bedrag hier door de Katholieken in de missie bijeengebracht, is aangegroeid tot **fl 3,087.50.**

Vliegtochten in Colombia.

De vliegkunst maakt in Colombia snelle vorderingen. In den laatsten tijd werden drie belangrijke tochten volbracht.

De eerste en voornaamste geschiedde door den Duitschen vliegenier VON KROHN van de *Compañia Columbo-Aleman.*

Eenige maanden geleden den 6 April van dit jaar maakte hij de vermaarde vlucht van Barranquilla naar Cali boven de rivier Cauca. Nu had hij het plan gevormd een tocht van Girardot naar Cali te maken, wat tevens als een proefvlucht moest dienen voor de toekomstige uitbreiding van het luchtverkeer van die compagnie voor goederenvervoer. Den 20 September ll. besloot hij die tocht te ondernemen. Hij steeg uit de rivierhaven Girardot met zijn hydroplan *Caldas* 's morgens om 8.30 op, volgde den loop van de rivier Saldaña en de streek *Las Hermosas*, steeg toen de bergketen Cordillero Central over op 4.500 Meter hoogte en kwam te Cali aan om 10 uur voormiddags. Den volgenden dag steeg hij op voor de terugreis, vertrok van Cali te 7 uur 's morgens, volgde toen den loop van de rivier Cauca, moest tegenover Cártago tot op een hoogte van 5.100 M. stijgen, volgde toen verder de Magdalena-rivier en daalde ten 9.20 s'morgens te Girardot neer.

Dit is zeker een der interessantste en gevaarlijkste vliegtochten tot nu toe in Colombia gemaakt.

De twee andere tochten werden volbracht, de eerste door den Colombiaanschen vliegenier CAMILO DAZA, (nog geen twee jaar geleden hebben we hier op Curaçao met dezen vliegenier kennis gemaakt.) Hij vloog met zijn vliegmachine *Santander*, de andere tocht geschiedde door den Franschen vliegenier MACHAUX, die met zijn tweedekker *Bolivar* te Sogamosa opsteeg, den loop van de rivier Chinácota volgde en in 65 minuten tijds te Mogotes neerdaalde.

Auto-ongeluk.

Gisterenavond half 10 is een bejaarde vrouw op Pietermaai door een auto aangereden en bewusteloos, zwaar aan het hoofd verwond in het St. Elizabeth's Gasthuis gebracht en door de Doctoren Boogaart en Winkel verbonden. Van nacht om 1 nur is de vrouw overleden.

Een Meteorologisch Observatorium.

Onlangs werd in het nieuwe gebouw van het College van den H. Bartholomeus, een van de oudste en vermaardste instellingen die Bogotá, de hoofdstad van Colombia heeft, het nationaal meteorologisch Observatorium opgericht. Het staat onder directie van den Eerw. Pater Simon Sarazola. De geheele meteorologische dienst is hier onderbracht en het bezit een groot aantal zelf-registreerende apparaten. Vooral merkwaardig is een *anemo-cinemograaf* van Richard en een Zeisskijker van 130 m. m. Behalve een bibliotheek is er een draadloos station aan verbonden. Pater Sarazola is ook de stichter en gedurende 12 jaar de directeur geweest van het observatorium van Montserrat op Cuba. Zijn naam is zeer bekend in de wetenschappelijke wereld om zijn belangrijke werkzaamheden met betrekking tot de zonnevlekken, tot de tijdsbepaling, tot de werkingscentra van den dampkring en tot de orkanen, welke studies hij in verschillende wetenschappelijke tijdschriften gepubliceerd heeft.

Pensionaat „Welgelegen"

Een onafzienbare rij van 78 auto's stond de vorige week Vrijdagavond vóór het Pensionaat *Welgelegen* en langs de beide inrijwegen opgesteld om de talrijke genoodigden weer huiswaarts te brengen.

Welgelegen vierde dien dag het einde van het schooljaar met de daaraan verbonden tentoonstelling en de plechtige prijsuitdeeling der leerlingen. De groote zaal van het Pensionaat was geheel gevuld met een menigte belangstellenden. Op de eerste plaats dient genoemd Zijn Exc. Gouverneur BRANTJES met gade en dochter en den militairen adjudant, Mgr. M. G. VUYLSTEKE met een groot aantal geestelijken, de Heeren Consuls der naburige Republieken, tal van families der kinderen en verdere genoodigden en belangstellenden behoorende tot de élite onzer Maatschappij.

Vooraf waren alle bezoekers in een afzonderlijke zaal in de gelegenheid gesteld, de talrijke werkstukken der leerlingen te bewonderen, door hen in het afgeloopen jaar vervaardigd. Vooral de dames raakten hier in opgetogen bewondering. Met kennersblik werd alles stuk voor stuk in oogenschouw genomen. Daar waren schilderijen geheel gemaakt van postzegels, anderen geschilderd op glas, op zijde, of fijn geborduurd, bloemstukken de natuur zoo kunstig en fijn in was nageboetst dat men werkelijk in twijfel stond. Vooral de dameshandwerken in hardanger, frivolité, gipure, rechelieu, point-lacé, enz waren in allerlei desseins en vorm en afwisseling op de rijkste wijze vertegenwoordigd.

Zoodra ZExc. de Gouverneur en de Apostolische Vicaris de zaal binnentraden, weerklonk het Nederl. Volkslied door vier leerlingen op de piano gespeeld.

Tal van proefjes werden dezen avond door de jongedames geleverd, hoe hoog ook de muziek in deze inrichting in eere staat. Zoo brachten 6 leerlingen de wals LES SYLPHES *à 12 mains* ten gehoore.

Een overweldigend applaus verwierf het nummer *Homenaje á las Banderas* (de Hulde aan de Vlag), een prachtig tableau vivant, de Hollandsche, Venezolaansche en Colombiaansche en de Sto Domingo-vlag voorstellende, waarbij in het bijzonder de gloeiend-patriotisch huldebetuiging aan Sto Domingo den aanwezige bewoners van die Republiek van emotie de tranen in de oogen bracht en de vaderlandsche geestdrift in luide bravo's deed uitbarsten.

Voor de vele ouders en families was natuurlijk de eigenlijke prijsuitdeeling, waar zij hun eigen kinderen, met lauweren en eereteekenen gekroond, hun prijzen uit de handen van ZExc. den Gouverneur of den Bisschop zagen in ontvangst nemen, wel het glanspunt, dat een schat van gevoelens van geluk en blijdschap, van dank en voldoening, van teedere aandoening in hun ziel wakker riep.

De muziek bracht telkens de gepaste afwisseling. Nu eens door het zangnummer *Vivent les Vacances*, door een koor van jongedames uitgevoerd, dan weer door een vioolconcert met begeleiding van piano, of een sixmains.

Het drama: *Koningin Atela*, episode uit de verovering van Algiers, met vuur en overtuiging gespeeld, gaf prachtige tooneelen, meesterlijke poses, een schittering van costumes, aandoenlijke passages, fijne karakters, rijke talenten van voordracht en tooneelkunst te bewonderen.

Het was een schitterende avond vol kunstgenot, die op de eerste plaats aan de Eerw. Zusters-Meesteressen en aan de ouders en kinderen, maar niet minder ook aan de talrijke aanwezigen een groote voldoening verschaft heeft.

De nieuwe gulden.

Holland heeft weer een nieuwen gulden. En een beteren dan zijn voorganger. Dat wil niet zeggen, dat het nieuwe stuk een wonder van muntstuk wezen zou, maar we hebben alvast gewonnen. De kop van de Koningin is veel gelukkiger uitgevallen dan op het vorige stuk: grooter van vormen — men zie b.v. de ordening van het kapsel — vorstelijker van karakter. Ook is de stand even wat meer achterwaarts hellend, wat beter houding geeft. De mantel, die op den vorigen gulden nog zichtbaar was, werd hier weggelaten; de ruimte, op deze wijze binnen den rand verkregen, kwam aan het opschrift ten goede.

Is dus de voorzijde van het stuk minder benepen en gedrongen, ook de achterkant werd verbeterd door het schild met het cijfer 1 en den letter G. iets kleiner te nemen.

Met den nieuwen gulden, mooier en duidelijker dan de oude, is men bij de Nederlandsche Munt op den goeden weg.

Paarlvisschers.

Donderdag zijn nog 9 vaartuigen van Margarita voor de paarlvisscherij van uit deze haven naar Rio-Hacha vertrokken.

De Markt van New-York.

Gedurende de 14 dagen van 20 October tot 3 November was de stand der Curaçaosche export-artikelen op de Markt te New-York als volgt:

DIVIDIVI: De vraag naar dividivi blijft aanhouden. Er werden verschillende partijen tegen 39 doll. per ton (van 2000 pond) van de hand gedaan.

In verband met het feit, dat te New-York ook andere looistoffen verkocht worden met gelijk looistofgehalte, tegen een relatief lageren prijs, wordt de exporteurs van dit artikel den raad gegeven telegraphisch bericht te zenden van elke hoeveelheid, die zij ter verscheping gereed hebben, om nog van de tegenwoordige hooger marktprijzen profijt te kunnen trekken.

GEITENVELLEN. Ofschoon er voor het oogenblik geen verandering in den prijs heeft plaats gevonden, kunnen wij toch wel vast meedeelen, dat binnenkort zeker een prijsverhooging van 1 cts per pond op de *nu* geldende prijzen te verwachten is.

De *nu* geldende prijzen zijn voor geitenvellen van

Barquisimeto	35 cts
Rio Hacha	30 „
Coro	32½ „
Carácas	29 „
La Guayra en Pto Cabello	26½ „

ALOË: In de afgeloopen 14 dagen is maar een kleine hoeveelheid aloë te New-York aangekomen, maar toch werden er eenige koopen gesloten van van vrij groote hoeveelheid tegen 5¼ ct per pond, tegen welken prijs nog meer partijen van de hand kunnen gedaan worden.

In de hoeveelheid in voorraad, zoowel te New-York als op de plaatsen van verscheping, is geen verandering gekomen.

BELANGRIJK BERICHT. Er is kort geleden in de Vereenigde Staten een nieuwe wet van kracht geworden, welke be paalt, dat elke kist of baal enz. die in Amerika wordt ingevoerd, *buitenop* den naam moet dragen van het land van oorsprong. In geval men dit verzuimd heeft, rust op den importeur de verplichting dat merk aan te brengen vóórdat de kisten enz van de kade worden weggevoerd.

Men raadt de verschepers ten sterkste aan met deze nieuwe bepaling rekening te houden, te meer daar voor het aanbrengen van dit merk 2 cts per kist enz. in rekening wordt gebracht.

MUZIEKUITVOERING.

Programma

1 The Thunderer Marche — J. P. Sousa
2 Rosamunde Ouverture — F. Schubert
3 Invresse D'Amour Valse — E. Wesly
4 Madame Butterfly Fantaisie — G. Puccini
5 Sérènade Amusante (1e uitv.) — R. Eilenberg
6 7er Poutpourri Von — Kuffner
7 Adorable Danza — L. Miranda
8 Beppie doe een Steppie Two-Step (1e uitv.) — A. Kipke.

Zondagavond om 7.30 uur. BRIONPLEIN.

De Red D-line.

Reeds vroeger werd door ons bericht, dat de *Red-D-line* nieuwe booten in de vaart zou brengen.

Deze plannen schijnen nu eindelijk tot uitvoering te komen. Een bericht in de *Nuevo Diario* van Caracas van 17 November meldt uit New-York van den 5en dezer dat de *Red-D-line* het contract geteekend heeft voor den bouw van een nieuwe stoomboot, die met olie zal gestookt worden. Deze boot zal 6000 ton waterverplaatsing hebben en 305 voet lang en 48 breed worden.

Er zal plaatsruimte zijn voor 80 passagiers, meerendeels eerste klasse.

Het contract werd gesloten voor een som tusschen 800,000 en 900,000 dls. Deze boot is bestemd voor de route tusschen New-York-Puerto-Rico en Venezuela.

De Red-D-line heeft den bouw van nog een andere boot, van dezelfde afmetingen en voor hetzelfde traject bestemd, voorloopig nog in beraad gehouden.

Bovendien is door dezelfde stoomvaartlijn een andere boot aangekocht *Elisabeth R.* van 3.765 bruto ton.

Nog een ander bericht meldt, dat een dezer booten den naam van *Tachira* zal dragen en zijn eerste reis naar La Guayra maken het begin der volgende maand December. Met deze *Tachira* zal dan waarschijnlijk wel de aangekochte boot *Elizabeth R.* bedoeld zijn.

Tot onze diepe droefheid overleed, voorzien van den laatste H. H. Sacramenten der Stervenden

DE HEER

Ernest Quant van der Veen Zeppenfeldt.

De begrafenis zal heden 4½ uur P. M. van uit het *St. Elisabeth's Gasthuis* plaats vinden.

FAMILIE V. D. V. ZEPPENFELDT.

FAMILIE BADERACCO.

FAMILIE THIELEN.

Curaçao, 25 November 1922.

Electrische verlichting.

Behalve op *Monteberde* Pietermaai, heeft nu ook de Roode Weg en de nieuwe straten aan de Noordzijde van dien weg op de vroegere terreinen van Domi zijn electrische verlichting.

Een mooie verbetering.

Kamer van Koophandel.

Bij de verkiezing voor drie nieuwe leden voor de Kamer van Koophandel alhier gehouden op Maandag 20 November ll zijn de drie aftredende leden de Heeren ELIAS M. PENSO, C. S. GORSIRA, J. P. EZN, en JULIUS L. PENHA herkozen.

Onze gelukwenschen.

Officieele berichten.

van de vorige week.

De heer P. L. Gorsira is op zijn verzoek eervol ontheven van de functiën van secretraris van den Raad van Beroep voor de Inkomstenbelasting en met die functiën is belast de heer E. A. Römer.

Aan den onderopzichter bij den keuringdienst alhier H. Rosbergen is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De heer N. E Henripuez is eervol ontheven van de opdracht in verband met de inrichting van een bevolkingsregister voor de kolonie Curaçao.

Aan de kommies der belastingen G. van Bruggen is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

De kommiezen der belastingen op Aruba F. B. Hollander en F. H. van Dinter zijn naar Curaçao overgeplaatst en aan den tijd. kommies C. F. C. van den Wall Arnemann is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

BUITENLAND.

De Financieele toestand van Frankrijk.

Bij de beraadslaging over de begrooting in de Fransche Kamer heeft De Lasteyrie, minister van financiën, er aan herinnerd dat alle begrootingen der wereld een deficit aantoonen. Wat Frankrijk betreft, — zijn financieele toestand is het gevolg van het in gebreke blijven van Duitschland. Het deficit zou feitelijk op rekening van Duitschland moeten staan. Het is de achterstallige schuld, welke Frankrijk heeft voorgeschoten, doch in werkelijkheid, aldus de minister, hebben wij deze vier milliard niet ten laste van Duitschland gebracht.

De minister toonde aan dat Frankrijk ten aanzien der militaire begrootingen reducties heeft verwezenlijkt, waartoe geen enkel land is overgegaan. Van de 50.000 ambtenaren tot welker ontslag het parlement heeft besloten, waren 36.900 reeds den 1en October gesupprimeerd. Vóór het einde van het jaar zal aan den wil van het parlement gehoorzaamd zijn.

De belastinglast per hoofd, welke vóór 1913 460 francs bedroeg, bedraagt heden 2.478 frcs.

Het deficit van vier milliard zou kunnen worden gedekt door supplementaire belastingen op het inkomen. Spr. verzekerde, dat een twintig milliard noodig is om den wederopbouw der bevrijde gebieden niet langer te vertragen.

De oorzaken van den huidigen toestand beschouwend, was De Lasteyrie van oordeel, dat indien de intergeallieerde controlemaatregelen aanstonds na den wapenstilstand zouden zijn toegepast, het Duitsche Rijk niet tot aan den rand van den afgrond zou zijn getreden om aan zijn verplichtingen te ontsnappen.

Hij verzekerde, dat Frankrijk op de rekening van 1921 een overwaarde van twee milliard zal hebben, dat het zes tot zeven milliard minder zal uitgeven en dat het acht tot negen milliard minder zal leenen

De politieke toestand in Engeland.

Lord Derby, die te Manchester het woord voerde, deelde mede dat hij deel zou uitmaken van het kabinet-Bonar Law.

De Nationaal-Liberale Conferentie te Leeds heeft met algemeene stemmen Lloyd George herkozen tot president, Wincnon Churchill als vice-president.

De koning heeft Bonar Law in gehoor ontvangen.

De conservatieve leider lord Derby heeft in redevoeringen te Bolton en te Manchester, na lof te hebben toegezwaaid aan Lloyd George, den conservatieven den raad gegeven, zich niet over te geven aan een vendetta tegen de coalitie-liberalen. Hij spoorde de beiden partijen aan tot samenwerking in de gevallen, dat een schisma de verkiezing van den arbeiderscandidaat tot resultaat zou hebben.

Hodges, de Arbeidersleider, heeft uiting gegeven aan zijn meening, dat de Coalitie onder een anderen naam zou herleven. Hij verklaarde, dat de arbeiders stellig zouden worden aangevallen. Ofschoon de arbeiders tegenover zulk een oppositie niet de hoop konden koesteren spoedig aan het bewind te komen, moesten zij toch tot het bittere einde vechten.

Lloyd George sprak Zaterdag te Leeds in het grootste bioscooptheater van de stad ten aanhoore van 3000 aanwezigen. Hij had een geestdriftige ontvangst.

De ex-premier zeide o.a. het volgende. De Carlton Club heeft het vaandel van den partijstrijd omhoog geheven. Nu staat het aan het volk om uit te maken of de belangen des lands dan wel het belang van een bepaalde partij de richting in de politieke dienen zal aangeven. De combinatie stond bloot aan meer critiek dan schijnbaar alle andere regeeringen en zij kon zich daartegen moeilijk verweren.

De combinatie werd gevormd tijdens den oorlog met het doel den oorlog zoo intensief mogelijk door te voeren. De oorlog is echter geen toetssteen voor een staatsman, maar hoe stond het vóór den oorlog met mij? Ik speelde de leidende rol in het tot stand brengen van het ouderdomspensioen en ik voerde de ziekteverzekering in.

Het eerste, wat na den oorlog gedaan moest worden, was het resultaat van de overwinning voor de geschiedenis vast te leggen en nu kan ik u zeggen, dat zeer belangrijke deelen van het verdrag van Versailles aan de thans gevallen combinatie zijn te danken.

Wat deden wij verder? Ons nationaal crediet herstellen.

Na den oorlog hadden wij raad te schaffen. Wat deden wij? Opnieuw geld leenen was verleidelijk, omdat het tijdelijk de werkloosheid had kunnen voorkomen. Máar wij sloegen een anderen koers in en brachten evenwicht in onze begrooting door onze belastingen te verhoogen. Zoo brachten wij ons crediet er weer bovenop.

Wij zijn op het oogenblik het eenige land van Europa, dat zijn uitgaven met zijn inkomsten kan dekken.

De coalitie werd opgebroken tegen het advies van groote mannen als Balfour, Chamberlain en Horne in. Zij, die daarvoor aansprakelijk zijn, blijken zekere partijvoordeelen te hebben gewonnen. Dat is fataal. Het land is gewend om te worden geregeerd door een meerderheid, die den wil van de meerderheid van het volk aanvaardt.

Het complot tegen Wirth.

Ter aanvulling van de mededeelingen in den Rijksdag gedaan betreffende een voorbereiden aanslag op den rijkskanselier, meldt de „Soz. Korr." nog, dat de politieke autoriteiten door een toeval op het spoor zijn gekomen van verschillende plannen van een aanslag op dr. Wirth. Een jeugdig persoon is door kringen, die met de daders van den aanslag op Rathenau nauw verwant zijn, tegen een hooge belooning, overgehaald den rijkskanselier te vermoorden. Gewetenswroeging heeft den jongeman echter doen afzien van de uitvoering van het plan en hem er toe gebracht de politie in te lichten. Hij werd daarop gearresteerd en gaf de politie inlichtingen, welke haar nieuwe sporen deed ontdekken.

De autoriteiten zouden van plan zijn voortaan een ieder, die den Rijksdag bezoekt, naar wapens te fouilleeren.

De rijkskanselier had den laatsten tijd buitengewoon veel dreigbrieven ontvangen, waarin hem hetzelfde lot als Rathenau werd voorspeld. Het aantal dreigbrieven nam de laatste dagen zoo'n grooten omvang aan, dat de crimineele politie zich uitvoerig met dit materiaal bezig hield.

Overal waar men meende dat verbindingen bestonden met kringen waarin een moord op touw gezet kon worden, werd een briefcontrôle ingesteld. Hierbij werd een brief onderschept van een opgeschoten jongen uit Leipzig, Schultz genaamd, waarin deze een bekende mededeelde, dat hij dr. Wirth zou doodschieten. Deze brief, en de verdenking dat de aanslag onmiddellijk voor de deur stond, hebben er toe geleid, dat de bescherming van den kanselier buitengewoon verscherpt is.

In weerwil van de bedreiging met moord heeft de rijkskanselier onlangs gevolg gegeven aan een uitnoodiging van den Engelschen gezant te Berlijn. Een groot aantal politie-beambten vergezelden hem ter bescherming.

Naar een persagentschap meldt, schijnt de groep van samenzweerders tegen den rijkskanselier volgens het tot dusver verkregen resultaat van het onderzoek slechts gering in aantal te zijn. De rijkscommissaris voor openbare orde die voor de bescherming der leidende staatslieden zorg heeft te dragen bevindt zich op het oogenblik niet in Berlijn. Hij is, volgens betrouwbare berichten, door de mededeelingen van den voorzitter van den Rijksdag, Löbe, volkomen verrast.

Nieuwe missie in Guyana.

Het uitgestrekte gebied van Guyana was tot nu toe in drie missie-gebieden verdeeld: Het apostolische vicariaat van Nederlandsch Guyana (Suriname), dat sinds 1866 door de Redemptoristen wordt bestuurd, het apostolische vicariaat van Engelsch Guyana, dat onder leiding der Jesuïeten staat, en de apostolische prefectuur van Fransch Guyana, die aan de wereldgeestelijken is toevertrouwd.

Thans heeft de Congregatie de Propaganda Fide het initiatief genomen tot de oprichting van een vierde missie, n.l. die van Venezolaansch Guyana.

Deze oorichting is te danken aan de bemoeiingen van den nuntius, mgr. Filippo Cortesi, wien het gelukte, de noodige overeenkomsten met de regeering der republiek van Venezuela tot stand te brengen.

Italiaansche Capucijnen zullen naar de missie gezonden worden.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen Voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 3 Januari tot en met 30 Juni 1921 onder **No. 1749 A** tot en met **No. 9327 B,** zal plaats hebben op Donderdag den 30 Nov. a.s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Cur. 25 Nov. 1922.

De Voorzitter,

9 C. S. Gorsira.

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal in de kolonie Curaçao brengt hiermede ter kennis van het publiek in het algemeen en van de zeevarenden in het bijzonder, dat door het Garnizoen alhier **op eenige dagen in de tweede helft dezer maand** *met geweren schietoefeningen zullen worden gehouden op* **Caracasbaai**, *alwaar met scherp geschoten zal worden in de richting naar zee. Gedurende de schietoefeningen zullen roode vlaggen geheschen worden boven het hek van de Quarantaine-inrichting, op het fort Beekenburg, op den seinpost Caracasbaai en aan het Spaansche Water.*

Curaçao, den 3n November 1922.

De Procureur-Generaal.

3—3 J. B. GORSIRA.

AANBESTEDING.

Bij openbare inschrijving zal worden aanbesteed de levering van 69 paar schoenen ten behoeve van de politie.

De onderteekende inschrijvingsbiljetten moeten uiterlijk op Vrijdag 1 December 1922 om twaalf uur 's middags zijn ingeleverd op het Parket van den Procureur-generaal, waar de inschrijvingsbiljetten op gemeld uur geopend zullen worden.

Belanghebbenden kunnen bij de opening persoonlijk of door een gemachtigde tegenwoordig zijn.

Biljetten, die niet onderteekend zijn of waarin sommen of woorden onvoldoende of onduidelijk geschreven zijn, kunnen worden geweigerd.

De inschrijvers moeten ten genoegen van den Procureur-generaal twee gegoede borgen stellen tot zekerheid van de richtige nakoming van hunne verbintenissen.

Omtrent de verdere voorwaarden kunnen op het Parket voornoemd nadere inlichtingen worden ingewonnen.

Curaçao, den 10n November 1922.

De Procureur-generaal,

3—3 J. B. GORSIRA.

Nieuwe tarieven voor Draadlooze Telegrammen.

A) Tusschen *Curaçao — Bonaire — Aruba* onderling 15 cent per woord met een minimum van f 1.50.

B) *Curaçao (Bonaire Aruba) — St. Martin* en vice versa 30 cent per woord (geen minimum)

C) Van *St. Martin* naar de *West-Indiën*: Trinidad, Barbados, Guadeloupe, St. Lucia, Tobago 60 cent per woord. Enseñada (Porto Rico) 50 c.; St. Thomas 66 c.; Martinique 75 c. Santo Domingo en Porto Rico 66 cts. plus landlijn 75 cts. voor 10 woorden en verder 6 cts. per woord.

Via	*Trinidad* —	*Barbados* —	*St. Lucia*
Bermuda	f 1.20	f —	f —
Grenada	0.75	0.80	0.77½
Kingston	1.35	1.35	1.35
Antigua	1.10	1.—	0.85
Dominica	1.—	0.87½	0.75
St Kitts	1.15	1.10	0.90
St. Vincent	0.80	0.75	0.70

Cuba, Kingston, Santo Domingo, Haiti (alles via P. Rico) resp. f. 1.60: f. 1.92½; f. 1.25 en f 2.75. Haiti (via S. Domingo) f 1.25.

Zuid-Amerika: Colon (via P. R. of St. Thomas) f. 1.60; (via New York) f. 50. Colombia (via Venez.) f. 0.80. Venezuela f. 0.60. Demerara (via Trinidad) 1 fl.; Paramaribo (via Trinidad) fl 2,70; (via Santo Thomas) fl 2,85; (via Guadeloupe) f 1.75. Cayenne (via Guad.) f. 1.60.

Noord-Amerika (direct en via New-York)

New York f. 0.70; San Francisco f 1.05; Mexico City f 1.25.

Canada, Nova Scotia, Jacksonville, St. Louis, Chicago, Virginia (Wis.) Milwaukee, Philadelphia en Washington elk f. 0.80.

Noord-Amerika (via P. R.) New York f. 1.11; O. v. Mississippi f 1,30; W. v. Miss. f. 1.40; Mexico, Vera Cruz en Puerto Mexico f. 1.80; andere kantoren f. 1.90.

Europa

	via Trinidad, Barbados, St. Lucia	via P. Rico	via New York
Holland	f 2.25 per woord.	1.85 p. w.	1.75 p. w
Engeland	2.10 „ „	1.85 „ „	1.40 „ „
Frankrijk	2.25 „ „	1.85 „ „	1.45 „ „
Duitschland	2.40 „ „	2.— „ „	1.60 „ „
België	2.25 „ „	1.85 „ „	1.62 „ „
Italië	2.40 „ „	2.05 „ „	1.95 „ „
Zwitserland	2.40 „ „	2.— „ „	1.60 „ „
Oostenrijk.-Hongar.	2.45 „ „	1.22 „ „	1.50 „ „
Denemarken	2.50 „ „	1.80 „ „	1.75 „ „
Zweden	2.60 „ „	2.25 „ „	1.80 „ „
Spanje	2.60 „ „	2.30 „ „	1.90 „ „

Dringende telegrammen kosten *driemaal* den gewonen tax.

D) *Naar schepen in zee*:

1) naar *Hollandsche* booten: 20 cent per woord met minimum van f. 2. Dit is de tax der schepen; daarenboven voor het kuststation 30 ct. p. w.

2) naar Spaansche booten: 15 ct. p. w., minimum f 1.50; plus de tax van 30 ct. p. w. voor het kuststation.

3) naar de „Merida" 20 ct. per woord, minimum f 2; plus de tax van 30 ct. p. w. voor het kuststation.

4) naar Amerikaansche, Italiaansche, Fransche en Engelsche booten 20 ct. p. w. zonder minimum; naar Duitsche 20 ct. met minimum van f 2, alles verhoogd met genoemden tax voor het kuststation.